

dommernes medvirken vil blive drøftet med domstolene.

Under de nævnte forudsætninger skønnes merudgifterne ved retterne at udgøre ca. 1,8 mio. kr., heraf lønsom ca. 1,6 mio. kr.

Oprettelse af et procesbevillingsnævn vil herudover medføre udgifter til blandt andet vederlæggelse af medlemmerne, ansættelse af personale til sekretariatet, udgifter til lokaler, indretningsudgifter og almindelige driftsudgifter.

Et skøn over de samlede udgifter er på nuværende tidspunkt behæftet med betydelig usikkerhed, idet udgifternes størrelse blandt andet beror på antallet af sager og den nærmere arbejdsform i nævnet, herunder hvor mange sager, der kan behandles henholdsvis mundtligt og skriftligt. På baggrund af det nuværende sagsantal skønner Justitsministeriet, at der vil være behov for i alt ca. 13 årsværk i sekretariatet, herunder en sekretariatschef i bevillingslønramme 37. De årlige merudgifter kan inklusive udgifter til vederlæggelse og driftsomkostninger antages at beløbe sig til i størrelsesordenen 5,8 mio. kr., heraf lønsom 4,8 mio. kr.

Hertil kommer samlede etableringsudgifter til indretning af lokaler m.v. på ca. 1,6 mio. kr.

De samlede årlige besparelser i Justitsministeriets departement og Civilretsdirektoratet vil være omkring 9,3 årsværk svarende til ca. 3,3 mio. kr., heraf lønsom ca. 2,5 mio. kr.

Finansieringen af merudgifterne vil indgå i fastlæggelsen af Justitsministeriets rammer på de årlige bevillingslove.

Lovforslaget har ingen miljømæssige eller erhvervsøkonomiske konsekvenser og indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder m.v.

Betænkning nr. 1260/1993 om et procesbevillingsnævn har været sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer: Præsidenten for Højesteret, præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, præsidenterne for Københavns Byret, Retten i Århus, Retten i Odense, Retten i Aalborg og Retten i Roskilde, Den danske Dommerforening, Rigsadvokaten, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politidirektøren i København, Foreningen af Dommerfuldmægtige i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Advokatrådet og Civilretsdirektoratet. Endvidere er samtlige ministerier hørt over betænkningen.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

I bilag 1 til lovforslaget er de foreslåede bestemmelser sammenholdt med de gældende regler.

Om begrundelsen for de foretagne ændringer henvises til de almindelige bemærkninger. I bemærkningerne til de enkelte bestemmelser er der således i hovedsagen alene anført, hvori ændringerne i forhold til gældende ret består.

Til § 1

Til nr. 1

Justitsministeriet skønner, at det arbejde, der vil være forbundet med hvervet som formand for procesbevillingsnævnet, vil have et sådant omfang, at den pågældende højesteretsdommer vil skulle udføre hvervet som hovedbeskæftigelse i beskikkelsesperioden. Det foreslås på den baggrund at udvide Højesteret med én højesteretsdommer.

Til nr. 2

Ved den foreslåede § 22 henlægges visse procesbevillinger, nemlig 2. og 3. instansbevillingerne, der i dag meddeles af Justitsministeriet efter reglerne i retsplejeloven, til et uafhængigt procesbevillingsnævn.

Efter forslaget skal nævnet behandle ansøgninger om meddelelse af 2. og 3. instansbevilling »efter regler i denne lov og anden lovgivning«. Som omtalt i de almindelige bemærkninger, afsnit 7, vil et lovforslag med konsekvensrettelser vedrørende særlovgivningen og den særlige lovgivning for Grønland og Færøerne blive fremsat i begyndelsen af næste folketingssamling, såfremt nærværende lovforslag vedtages. I så fald vil konsekvensændringerne kunne træde i kraft samtidig med, at procesbevillingsnævnet påbegynder sin virksomhed.

Det forudsættes, at nævnsbehandlingen skal være gratis for ansøgerne, og at der ikke skal kunne pålægges sagsomkostninger i anledning af nævnsbehandlingen.

På baggrund af den sammensætning, der kendes fra Den Særlige Klageret, foreslås det i § 23, at nævnet skal bestå af 5 medlemmer, nemlig en højesteretsdommer, en landsdommer, en byretsdommer, en advokat og en universitetslærer i retsvidenskab eller en anden jurist med særlig videnskabelig uddannelse. Beskikkelsesperioden er to år med ret til genbeskikkelse i to år. Med henblik på at sikre, at nævnets arbejde kan tilrettelægges på en smidig og hensigtsmæssig måde, foreslås det, at der skal kunne beskikkes mere end én suppleant for hvert medlem. Udtræder et medlem inden periodens udløb, herunder i medfør af den foreslåede § 24, beskikkes en af medlemmets suppleanter for resten af perioden, og der beskikkes en ny suppleant ligeledes for resten af perioden. I øvrigt vil nærmere regler om indkaldelse af